kestaks kui tänaseks ja homseks. Seal peab üks wägewam meile appi astuma, meid nõdruse kammitsast lahti peastma ja ueks loomaks moondama. Wast kui maailm ja pattud ühes risti külge saawad naelutud, meie punased riided lumewalgeks pestud, wana mau pea maha rõhutud, wõime meie loota“ — —

Käre koerahaukumine õues takkistas siin äkitselt Mihkli jutlust. Juhan läks waatama, mis koera kära ukse taga sünnitanud, aga ust lahti tehes astus tuleja temal juba wasta. Rebbasenahast mütsi laiad, mahalastud kõrwad warjasiwad mehe nägu, et palju enam wälja ei paistnud kui ninaots ja natuke lumistatud palgedest. Esimesel silmapilgul ei tunnud teda kedagi; aga kui ta tutawa healega pererahwast terestanud, kargasid kõik istmedelt ja hüüdsid: „Jüri! armas Jüri! kust sa nii ootmata ja teadmata seie tulid?“

Jüri oli juba ammugi igatsenud wanemaid ja endist elukohta waatama tulla, kus kõik tema noorema põlwe mälestused kaswiwad ja inimesel südame külge juurduwad, kust neid muud ei jõua lahutada kui ükskord surm. Kodunt tulles oli ta lootnud weel wana aasta õhtul wanematele saada, mis oleks wõinud sündida, kui halw tee teda poleks kinnitanud, nõnda et ta eile õhtu waewaga ***i kiriku kõrtsi jõudnud ja sinna ööseks jänud. Seal käinud tema täna enne lõunat kirikus ja wõtnud siis wast teekäiki uueste ette. Tuisand neljapenikoormane tee wiiwitanud temal käiki, et warem seie ei saanud. Talwe riietest peastetud külalise kuju, ehk kül tuulest ja külmast tursunud palged alles punetasid, tunnistas awalikult, et noorel mehel heat pidu äia majas ei wõinud olla. Tema lahjaks läinud keha, sissewaunud silmad, murekordsud otsa peal ja kanawarbad kulmude kõrwas kuulutasiwad elu raskust ja näitasid selgest, et õnne kätki teda ei olnud kiigutanud. Els ja ema tõtasiwad käsikambri wõõrale rooga walmistama, kus juures nemad kahetsetes tema moondatud kujust rääkisiwad. Hiljemine oli mõlemilt poolt nii palju küsimisi ja wastamisi, et pik talwe õhtu keskööni ärakulus, enne kui lühikese õhupalwega nääripääwa lõpetati ja puhkama mindi.

Nende õhtujutudest peame siin ühe tükikese andma, kust seest igaüks selget märki leiab, kus kohalt kingapaelad kõige kibedamast Jüri jalga olid pigistanud. Kui Juhani kosimine räägitawaks tõusis ja Jüri isa suust kuulnud, mis wasta meelt temal poea kosimine olnud, kes ühe — ehk kül muidu ausa, aga ilmliku mehe tütre endale abikaasaks walitenud, mispärast tema mittukord rasket pattu enne andeks palunud, kui poeale kosimise luba oli annud. Jüri kostnud lühidelt: „Mis sest wiga, kui tütarlaps muidu laitmata ja hea südamega loom on. Andku Jumal sulle, armas wend, paremat elu ja õnne kui mulle osaks saanud. Sina tohid õnne loota, sa oled enese silma ja südame juhil armukest leidnud ja ei mitte teiste juhatamiste ja soowimiste järel kosja läinud, kus naise wõtmine enamist ikka kotis ostetud põrssa kaubaga ühte lähäb. Rikus ja wara ei wõi abielus kellegile õnne tuua, nii wähe kui wäljaspoolne wagaduse wari inimese kurja südant ja halwa tegusi wõib parandada.“